

MARIA PODGÓRSKA, ALEKSANDER WELFE

Wiesław Sadowski – wspomnienie pośmiertne

Profesor Wiesław Sadowski (1922-2010) związał całe swoje życie zawodowe ze Szkołą Główną Handlową. Tutaj studiował w okresie okupacji, tutaj nieprzerwanie pracował od 1945 r. do przejścia na emeryturę w 1992 r. To dzięki Niemu powstał w SGH silny ośrodek badań naukowych i kształcenia ekonomistów w zakresie ekonometrii, statystyki i badań operacyjnych.

Profesor Wiesław Sadowski rozpoczął pracę w SGH jako asystent prof. Aleksego Wakara, pod kierunkiem którego napisał pracę magisterską i pracę doktorską. Interesując się nowymi w owym czasie metodami ilościowymi, podjął studia matematyczne na Uniwersytecie Warszawskim, po czym w 1949 r. rozpoczął pracę w Katedrze Statystyki SGH, kierowanej przez profesora Stefana Szulca. W 1955 r. doprowadził do stworzenia w tej katedrze Zakładu Statystyki Matematycznej, przekształconego po kilku latach w Katedrę Ekonometrii, a następnie w Instytut Ekonometrii. W 1954 r. uzyskał tytuł naukowy docenta (nie nadawano wówczas stopnia doktora habilitowanego), w 1960 r. tytuł profesora nadzwyczajnego i w 1969 r. tytuł profesora zwyczajnego nauk ekonomicznych. Od 1969 r. był członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk. W roku 1970 został wybrany fellow Econometric Society, zaś w 1997 r. otrzymał tytuł doktora *honoris causa* Uniwersytetu Łódzkiego.

Przez około 30 lat profesor Wiesław Sadowski kierował stworzonym przez siebie zespołem, inicjując i prowadząc badania naukowe w dziedzinie statystyki matematycznej, ekonometrii i badań operacyjnych. Trzeba pamiętać, że były to obszary nowe dla polskiej nauki, co więcej, początkowo uważane za zbędne dla kształcenia ekonomistów. Profesor Wiesław Sadowski, obdarzony wybitnym talentem naukowym, otaczał się osobami o nieprzeciętnym umyśle. Do grona jego współpracowników należeli Tadeusz Czechowski, Wiesław Grabowski, Jerzy Greń, Michał Kolupa, Ira Koźniewska, Ireneusz Nykowski, Zbigniew Pawłowski, Ryszard Zasepa. Wypromował blisko 40 doktorów, spośród których wielu osiąga sukcesy na uczelniach polskich i zagranicznych.

Profesor Wiesław Sadowski opublikował kilkadziesiąt prac naukowych. Do najważniejszych należą wielokrotnie cytowane artykuły z zakresu statystyki nieparametrycznej, programowania liniowego, teorii podejmowania decyzji i prognozowania. Warto wspomnieć, iż jeden z wczesnych wyników naukowych prof. Wiesława Sadowskiego, dotyczący

tw. problemu asortymentu, nie tylko trafił na stałe do podręczników z zakresu badań operacyjnych, ale znalazł licznych kontynuatorów i stał się inspiracją kilku rozpraw doktorskich obronionych na uniwersytetach amerykańskich. Nie mniej wartościową część dorobku prof. Wiesława Sadowskiego stanowią publikacje o charakterze dydaktycznym. *Statystyka matematyczna*, wydana w 1965 r., była pierwszym polskim podręcznikiem statystyki matematycznej napisanym specjalnie dla ekonomistów. Książka ta została przetłumaczona na język angielski i wydana przez Pergamon Press; doczekała się również przekładu na język włoski i słowacki. Dużą popularnością cieszyła się *Teoria podejmowania decyzji*, stanowiąca pierwszy w języku polskim wykład podstaw badań operacyjnych. Książka ta miała wiele wydań polskich oraz wydana została także w języku angielskim i niemieckim.

Profesor Wiesław Sadowski konsekwentnie promował w Polsce badania naukowe zgodne z kierunkami nauki światowej oraz zabiegał o utrzymanie więzi między polskimi i zagranicznymi środowiskami naukowymi. Nie byłoby to możliwe bez niekwestionowanej rangi wyników Jego pracy badawczej oraz autorytetu, jakim się cieszył. Utrzymywał kontakty ze słynną komisją Cowlesa w USA, z ośrodkiem w Uppsali kierowanym przez Hermana Wolda, ze szkołą nowosybirską stworzoną przez Leonida Kantorowicza. Dzięki Profesorowi odbył się w Warszawie w 1965 r. Europejski Kongres Towarzystwa Ekonometrycznego (ESEM), a w 1975 r. Kongres Międzynarodowego Instytutu Statystycznego.

Profesor Wiesław Sadowski organizował pierwsze ogólnopolskie konferencje poświęcone modelowaniu ekonometrycznemu oraz badaniom operacyjnym. Był współzałożycielem i wieloletnim redaktorem naczelnym „Przeglądu Statystycznego”. Był długoletnim członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Matematycznego. Współtworzył Komitet Statystyki i Ekonometrii PAN, którym kierował przez wiele lat, był przewodniczącym i członkiem Rady Naukowej GUS. Przez wiele kadencji był członkiem i przewodniczącym sekcji ekonomicznej Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej.

Profesor Wiesław Sadowski piastował godność prorektora SGH w okresie 1955-59 i 1963-65 oraz rektora w latach 1965-78. W latach 1980-1989 pełnił funkcję prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Profesor pozostał aktywny także po przejściu na emeryturę, pracując naukowo nad problematyką *data mining* i angażując się w nowe inicjatywy podejmowane w środowisku.

Mówiąc o ponadpięćdziesięcioletniej historii ekonometrii, badań operacyjnych i statystyki matematycznej w Polsce, dostrzega się profesora Wiesława Sadowskiego jako *spiritus movens* zarówno w dziedzinie badań naukowych, w sferze organizacji środowiska akademickiego, jak i kształcenia ekonomistów w szkołach wyższych.

Pod pozorną oschłością Profesora krył się wrażliwy, serdeczy i na wskroś uczciwy człowiek. Pozostanie dla nas wszystkich wzorem kultury i autoryteru uczonego oraz nauczyciela akademickiego.